

WSA w Poznaniu orzekł, iż art. 18 ust. 1 u.s.g. może stanowić samodzielną podstawę podejmowania przez radę gminy uchwał o charakterze nienormatywnym. Uchwały takie mogą zawierać dane analityczne, programowe oraz zalecenia. Ich wydawanie nie jest zarezerwowane jedynie wójtowi.

Rada Miejska przyjęła uchwałą Program Optymalizacji Wydatków na Oświatę na podstawie art. 18 ust. 1 u.s.g. Wojewoda rozstrzygnięciem nadzorczym stwierdził nieważność powyższej uchwały ze względu na istotne naruszenie prawa. W uzasadnieniu zaznaczył, że przepis ten określa ogólną właściwość przedmiotową rady gminy i nie może stanowić samodzielnej podstawy do podejmowania uchwał. Uprawnienie to musi wynikać z przepisu szczególnego. Jak bowiem wynika z art. 30 ust. 2 pkt 4 u.s.g. do zadań wójta należy wykonywanie budżetu. Podmiot ten bowiem ponosi odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę gminy.

Gmina zaskarżyła rozstrzygnięcie do WSA. Skarżący wskazał, że organ nadzoru błędnie uznał, iż uchwała dotyczy gospodarki finansowej gminy. Akt ten ma bowiem wyłącznie charakter programowy i zawiera dane dotyczące placówek oświatowych na terenie gminy. W uchwale zawarto rekomendacje co do sposobu rozwiązywania problemów w zakresie edukacji publicznej w gminie.

WSA musiał odpowiedzieć na pytanie, czy uchwała ingerowała w sposób niedozwolony w kompetencje Burmistrza. Skarżący wskazywał, że uchwała ma charakter programowy i intencjonalny, zatem nie mogła wkraczać w sferę zastrzeżoną dla organu wykonawczego gminy. Wojewoda natomiast wywodził, że akt narusza podział kompetencji między organami gminy.

Sąd orzekł, iż zgodnie z art. 18 ust. 1 u.s.g. do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Ustawodawca precyzuje zarazem przepis, wymieniając zadania realizowane przez wspomniany organ. Ponadto z art. 30 ust. 1 u.s.g. wynika, że wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa. Tym samym ustawodawca przyznaje radzie gminy ogólną kompetencję w sprawach z zakresu działania gminy, zastrzegając niektóre zadania do wyłącznej realizacji wójta.

WSA zauważył, że Program nie miał charakteru normatywnego, zawierał dane analityczne dot. demografii, liczby i rodzaju szkół oraz przedszkoli na terenie gminy, liczby dzieci a także wyliczenia związane z godzinami pracy nauczycieli i finansowaniem oświaty. Rekomendacje zawarte w programie są zaleceniami i radami, a więc nie wyznaczają w sensie normatywnym zachowań adresatom.

Jednocześnie w orzecznictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że art. 18 ust. 1 u.s.g. może stanowić samodzielną podstawę do podejmowania uchwał o charakterze nienormatywnym.

*Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 9 marca 2017 r. II SA/Po 1038/16*